

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΚΘ΄-Γ.Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Αργολίδος 45, 4007 Μέσα Γειτονιά

Τηλ.: 25694570, 25694571, 25694572, Τηλεομοιότυπο: : 25694575

Ηλεκτρονική διεύθυνση: dim-mesa-geitonia29-lem@schools.ac.cy

Νοέμβριος 2022

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Αγαπητοί Γονείς/Κηδεμόνες,

Πρωταρχικός στόχος ενός δημοκρατικού, ανθρώπινου και χαρούμενου σχολείου είναι η ολόπλευρη ανάπτυξη προσωπικοτήτων (ψυχοκοινωνική, συναισθηματική και σωματική) και η προετοιμασία των μαθητών/τριών για την ίση, συνειδητή και ενεργό συμμετοχή σε ένα δημοκρατικό τρόπο ζωής. Γι' αυτό η εσωτερική οργάνωση της σχολικής ζωής θα πρέπει να στηρίζεται και να διαπαιδαγωγεί σύμφωνα με τις αξίες της ισότητας, της δικαιοσύνης, της ελευθερίας, της αυτοπειθαρχίας, και γενικά του σεβασμού της αξιοπρέπειας, του πολιτισμού και των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Στην προσπάθειά μας να βοηθήσουμε τα παιδιά να γίνουν «κριτικοί αναγνώστες» της πραγματικότητας και να αναπτύξουν τις αρετές και τις αξίες που πρέπει να χαρακτηρίζουν τον σύγχρονο Ευρωπαίο πολίτη του 21ου αιώνα, εστιάζουμε την προσοχή μας στη **δημιουργία σχολείου χωρίς βία**. Σχολείου όπου τα παιδιά έχουν ενεργητική συμμετοχή στα σχολικά δρώμενα και στην ανάληψη ευθυνών. Σύμφωνα με το Καταστατικό για Δημοκρατικά Σχολεία χωρίς βία, που προωθήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης: *«Όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας έχουν δικαίωμα ενός ασφαλούς και ειρηνικού σχολείου. Όλοι/ες έχουν την ευθύνη να συνεισφέρουν στη δημιουργία ενός θετικού περιβάλλοντος που να ενθαρρύνει τη μάθηση και την προσωπική ανάπτυξη».*

Ένας από τους βασικούς στόχους που έχει θέσει το Σχολείο μας κατά τη φετινή σχολική χρονιά 2022 - 2023 είναι η **Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Παραβατικής Συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον**.

Έννοια Παραβατικότητας: Ο όρος παραβατικότητα αντικατοπτρίζει μια μορφή αποκλίνουσας συμπεριφοράς, η οποία συνιστά παράβαση του κανόνα, καταπάτηση και προσβολή των νόμων.

Η σχολική παραβατικότητα είναι οι πράξεις στο χώρο του σχολείου με τις οποίες οι μαθητές/τριες παραβαίνουν τους κανονισμούς του σχολείου με ή χωρίς τη χρήση βίας.

Μορφές σχολικής βίας και παραβατικότητας στο Δημοτικό Σχολείο

- Λεκτική βία
- Σωματική βία
- Ψυχολογική βία
- Συναισθηματική βία
- **Καταστροφή περιουσίας** (μέλους της σχολικής κοινότητας ή και σχολείου)
- **Παραβατική συμπεριφορά** (ανυπακοή, ελλειπής προετοιμασία στο σπίτι, ανάρμοστη συμπεριφορά, διατάραξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας)
- **Μικροβιαιότητες, κλοπή, σκασιαρχείο**
 - **Εκφοβιστική συμπεριφορά (Bullying)**

«Η κατάσταση, στην οποία ένα άτομο δέχεται **σκόπιμα και επαναλαμβανόμενα** επίθεση από ένα άλλο άτομο» (Andreou & Smith, 2002). Ο εκφοβισμός χαρακτηρίζεται επίσης ως «η συνεχής καταπίεση, ψυχολογική ή σωματική, που υφίσταται ένα ανίσχυρο άτομο από ένα ή περισσότερα ισχυρά άτομα» (Rigby, 1996: 15). Ο Olweus σε άρθρα του δείχνει και τη διαφορά του «**bullying**» από το «**πείραγμα**» που κάνουν τα παιδιά μεταξύ τους. Το «πείραγμα», κατά τον ίδιο, είναι ένα γεγονός που γίνεται μεταξύ φίλων με σκοπό το πείραγμα και δεν περιλαμβάνει την πρόκληση σωματικού πόνου των άλλων.

Παρακάτω ακολουθεί ένας πολύ χρήσιμος οδηγός ο οποίος σχεδιάστηκε από τη Διευθύντρια του Csi Institute, Κέλλυ Ιωάννου για να σας βοηθήσει να καταλάβετε τις διαφορές.

Είναι bullying?

Πώς θα καταλάβω αν κάποιος πράγματι εκφοβίζεται;

Kalliopi Ioannou, PhD (cand), MSc Crime Justice & Psychology

Πείραγμα:

- Όλοι περνούν καλά
- Δεν πληγώνεται κανένας
- Όλοι είναι ίσοι

Καβγάς:

- Κάποιος γίνεται συνειδητά κακός
- Είναι μία αντίδραση σε κάποιο έντονο συναίσθημα
- Συμβαίνει μία φορά και δεν επαναλαμβάνεται

Διαμάχη:

- Δύο η περισσότεροι ισοδύναμοι άνθρωποι διαφωνούν, τσακώνονται/ διαπληκτίζονται μεταξύ τους.
- Συνήθως μπορεί να βρεθεί λύση

Bullying:

- Συστηματική, ανεπιθύμητη συμπεριφορά που στοχοποιεί ένα συγκεκριμένο άτομο.
- Το άτομο αυτό νιώθει τρομοκρατημένο και έχει υποστεί σωματικά ή και ψυχικά τραύματα
- Μπορεί να εκδηλωθεί με τη μορφή σωματικής, λεκτικής, διαδικτυακής βίας.

• Προβληματικές συμπεριφορές

Ορίζονται ως οι συμπεριφορές που διακόπτουν τη μάθηση και επηρεάζουν το κλίμα της τάξης ή του σχολείου. Ανάλογα με την ένταση και τη σοβαρότητά τους διαχωρίζονται σε ήπιες και σοβαρές. Οι ήπιες προβληματικές συμπεριφορές διαχειρίζονται από τον/την εκπαιδευτικό και απαιτείται άμεση διορθωτική ανατροφοδότηση όταν εμφανιστούν. Ο/Η εκπαιδευτικός εκμεταλλεύεται τη στιγμή και τη μετατρέπει σε ευκαιρία επαναδιδασκαλίας της αναμενόμενης συμπεριφοράς. Οι έντονα προβληματικές συμπεριφορές διαταράσσουν το σχολικό περιβάλλον και απειλούν τη σωματική ασφάλεια των μαθητών/τριών. Για αυτές τις συμπεριφορές απαιτείται άμεση αντιμετώπιση από τη Διεύθυνση του σχολείου.

Με στόχο τη μείωση της σχολικής παραβατικότητας, το σχολείο μας προχωρεί στην οργανωμένη, ολιστική και συστηματική πρόληψη και παρέμβαση στη σχολική μονάδα

με τη συμμετοχή των υποστηρικτικών υπηρεσιών του ΥΠΑΝ (Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης, Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, Ειδική Αγωγή).

Το σχολείο δεσμεύεται ώστε:

- να προάγει τον αλληλοσεβασμό ,
- να καταπολεμά έμπρακτα όλες τις μορφές παραβατικής συμπεριφοράς,
- να προωθεί τις ίσες ευκαιρίες και τις θετικές κοινωνικές σχέσεις ανάμεσα σε όλα τα άτομα της σχολικής κοινότητας,
- να ενθαρρύνει, να στηρίζει και να βοηθά όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες ανεξαιρέτως για να φτάσουν στο έπακρο των δυνατοτήτων τους,
- να συνεργάζεται με τις οικογένειες των μαθητών/τριών, τον Σύνδεσμο Γονέων και την ευρύτερη κοινότητα, ώστε να καταπολεμούνται όλες οι μορφές παραβατικής συμπεριφοράς, ακολουθώντας και προωθώντας παραδείγματα καλών πρακτικών,
- να εφαρμόζει τη σχολική πειθαρχία κατά τρόπο συμβατό με την αξιοπρέπεια του/της μαθητή/τριας ως ανθρωπίνου όντος και σύμφωνα με τις πρόνοιες που περιέχονται στους περί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Κυρωτικούς) Νόμους του 1999 και 2000.

Γενικές Δράσεις για την επίτευξη του στόχου

- **Ενιαία πολιτική διαχείρισης** της παραβατικής συμπεριφοράς από τη Διεύθυνση του Σχολείου.
- **Ενίσχυση της Κοινωνικής, Συναισθηματικής Αγωγής και Πολιτότητας** (θέματα ενδοσχολικής βίας, εκφοβισμός, επίλυση συγκρούσεων, διαχείριση συναισθημάτων, ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, συμμετοχικότητα, αποδοχή του διαφορετικού κ.ά.).
- **Εφαρμογή του Προγράμματος «Δάφνη»** σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό ψυχολόγο του σχολείου μας κ. Στέφανο Δημητρίου. Στόχος του προγράμματος είναι η παροχή στήριξης της σχολικής μας μονάδας για εφαρμογή πολιτικής πρόληψης και διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού και της ενδοσχολικής βίας.
- **Ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών** σε θέματα αγωγής υγείας και πολιτότητας, αποτελεσματικής διαχείρισης της βίας, του σχολικού εκφοβισμού και της ρατσιστικής συμπεριφοράς, ανάπτυξης κοινωνικών

δεξιοτήτων, διαχείρισης κρίσεων και συγκρούσεων, διαχείριση ομάδων, ψυχολογίας του παιδιού, κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, τάξεις μικτής ικανότητας.

- **Επιμόρφωση γονέων – Ενδυνάμωση γονεϊκού ρόλου**
- **Πλήρης ενεργοποίηση της Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας** για υποχρεωτική ανάπτυξη και υλοποίηση Σχεδίου Δράσης στη σχολική μονάδα.
- **Ενίσχυση της συμμετοχής των μαθητών/τριών** στη διαχείριση των προβλημάτων συγκρούσεων και επικοινωνίας στον χώρο του σχολείου. Δραστηριοποίηση του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου.
- **Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Step 4 seas”.**
- **«Χαρούμενο Διάλειμμα»:** Δημιουργική απασχόληση των μαθητών/τριών κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων.
- **Οργάνωση Ημερίδων** (π.χ. Ημερίδα Φιλαναγνωσίας στο πλαίσιο της Γιορτής των Γραμμάτων).
- **Οργάνωση Αθλητικών Ημερίδων** σε συνεργασία με ΚΟΑ ή αθλητικές Ομοσπονδίες.
- **Δράσεις Φιλαναγνωσίας.**
- **Συμμετοχή των μαθητών/τριών** σε ποικίλα Εκπαιδευτικά Προγράμματα.
- **Συμμετοχή των μαθητών/τριών** σε εκδηλώσεις Εθελοντισμού.
- **Συμμετοχή των μαθητών/τριών** σε οικολογικές δραστηριότητες.
- **Ενεργός εμπλοκή των μαθητών/τριών** στη ζωή του σχολείου. Ανάθεση υπευθυνοτήτων.
- **Ενεργός εμπλοκή των μαθητών/τριών** σε θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των χώρων του σχολείου.
- **Εμπλοκή των μαθητών/τριών** στην υλοποίηση και αξιολόγηση των στόχων της τάξης και του σχολείου.
- **Καθορισμός κανονισμών τάξης** σε συνεργασία με τους/τις μαθητές/τριες.
- **Διαμόρφωση Κώδικα Καλής Συμπεριφοράς του Σχολείου** σε συνεργασία με το Κεντρικό Μαθητικό Συμβούλιο .
- **Ανάδειξη επιτευγμάτων - ταλέντων των μαθητών/τριών.**

- **Αναγνώριση και επιβράβευση θετικών συμπεριφορών** των μαθητών/τριών. Συστηματική ενίσχυση και αμοιβές. Έπαινος για κάθε καλή προσπάθεια και θετική συμπεριφορά.
- **Κουτί επικοινωνίας** (τάξης/σχολείου).
- **Οργάνωση διαλέξεων και βιωματικών εργαστηρίων** προς μαθητές/τριες και γονείς.
- **Προώθηση σχέσεων συνεργασίας σχολείου - κοινότητας.**

Τονίζεται ότι σε περίπτωση που στο σχολείο παρουσιάζονται περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς θα εφαρμόζονται όλα τα ενδεδειγμένα παιδαγωγικά μέτρα που προνοούνται από τους Κανονισμούς του ΥΠΑΝ. **Συγκεκριμένα προτείνονται οι πιο κάτω κυρώσεις στα πλαίσια των κανονισμών λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων:**

1. **Παρατήρηση**
2. **Επίπληξη ιδιαιτέρως**
3. **Συμπλήρωση του εντύπου αναστοχασμού.** Η αποστολή του εντύπου αναστοχασμού στο σπίτι για υπογραφή από τους γονείς επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του σχολείου(επισυνάπτεται).
4. **Γραπτή επίπληξη** από το σχολείο προς το παιδί ιδιαιτέρως με υπογραφή από γονέα/κηδεμόνα ή ενώπιον του κηδεμόνα(επισυνάπτεται).
5. **Επίπληξη ενώπιον του γονέα/κηδεμόνα**
6. **Παραπομπή στη Διεύθυνση του σχολείου**
7. Αν παρά τη λήψη των πιο πάνω μέτρων το παιδί συνεχίζει να παρουσιάζει την ίδια συμπεριφορά, ο διδασκαλικός σύλλογος αναλαμβάνει την εξέταση της περίπτωσης. Ο διδασκαλικός σύλλογος, ανάλογα με τα πορίσματα της εξέτασης, και τη σοβαρότητα της υπόθεσης μπορεί να χρησιμοποιήσει τα ακόλουθα πειθαρχικά μέτρα:
 - (α) Αποζημίωση για την προξενηθείσα υλική ζημιά,
 - (β) υποχρεωτική προσφορά κοινωνικής εργασίας μέσα στο σχολείο, στα πλαίσια των συνηθισμένων δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν τα παιδιά,
 - (γ) στέρηση συμμετοχής σε ενδοσχολικές εκδηλώσεις και αθλοπαιδιές εντός του σχολείου καθώς και άλλες ενδοσχολικές δραστηριότητες για μία μόνο περίοδο από μία μέχρι τριάντα συνεχόμενες ημέρες μέσα στο ίδιο σχολικό έτος.

8. Σε πολύ σοβαρές περιπτώσεις, όπου παρά τη λήψη των πιο πάνω μέτρων το παιδί εξακολουθεί να παρουσιάζει την ίδια συμπεριφορά, ο διδασκαλικός σύλλογος συστήνει τριμελή ομάδα εξέτασης της περίπτωσης υπό την προεδρία της Διευθύντριας. Η ομάδα αυτή, αν το κρίνει σκόπιμο, μπορεί να ζητήσει τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού/ής ψυχολόγου ή οποιουδήποτε άλλου ειδικού επιστήμονα ή κρατικού/ης λειτουργού κρίνει αναγκαίο. Τα πορίσματα της εξέτασης παραπέμπονται στον διδασκαλικό σύλλογο, ο οποίος μπορεί να αποφασίσει αλλαγή τμήματος του παιδιού ή παραπομπή της υπόθεσης στον υπεύθυνο επιθεωρητή του Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας για περαιτέρω εξέταση.

9. Κατά την εξέταση της υπόθεσης ο/η επιθεωρητής/τρια συνεργάζεται με εκπαιδευτικό ψυχολόγο της αρμόδιας υπηρεσίας. Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, ο/η επιθεωρητής/τρια ενημερώνει τη Διευθύντρια του σχολείου, καθώς και τον γονέα/ κηδεμόνα του/της μαθητή/τριας για τα συμπεράσματα και δίνει οδηγίες για την αντιμετώπιση της περίπτωσης. Την τελική απόφαση λαμβάνει τριμελής επιτροπή που συστήνει το Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας στην οποία συμμετέχει Εκπαιδευτικός Ψυχολόγος, ένας/μια επιθεωρητής/τρια και προεδρεύει ο οικείος Πρώτος Λειτουργός Εκπαίδευσης: Νοείται ότι σε περίπτωση παιδιού που εμπίπτει στις πρόνοιες του περί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Νόμου, την τελική απόφαση λαμβάνει η Επαρχιακή Επιτροπή Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Το Σχολείο μας επιδεικνύει **ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ** σε περιστατικά παραβατικής συμπεριφοράς που παρουσιάζονται στο σχολικό περιβάλλον.

Αγαπητοί Γονείς/Κηδεμόνες,

Το Σχολείο επιθυμεί και τη δική σας συμβολή στην πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών παραβατικής συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον για μια κοινωνία υγιή και ένα χαρούμενο, δημιουργικό και δημοκρατικό σχολείο.

ΠΡΟΣΒΛΕΠΟΥΜΕ ΣΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ

Από το Σχολείο